

nila násilně a drží jen nepoctivě a bezprávně, týká se otázky, zda smí klidnou cizí držbu rušití svémocně osoba, jež si činí právní nárok na nemovitost. Správně shledal nalézací soud v tomto domnění obžalovaných, které není než pohnutkou činu, omyl ohledně trestnosti jednání, který dle §u 3 tr. zák. nesproštuje zodpovědnosti, to tím méně, že poslední věta §u 83 tr. zák. označuje výslovně takovou pohnutkou svémocného jednání za bezvýznamnou.

Čís. 1319.

V tom, že na koleje dráhy byly sneseny klády, by zabráněno bylo odjezdu vlaku, dlužno spatřovati zločin veřejného násilí dle §u 83 tr. zák.

(Rozh. ze dne 26. října 1923, Kr II 314/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 12. ledna 1922, jímž bylo 56 obžalovaných sprostěno dle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin veřejného násilí dle §u 83 tr. zák. potud, že ohledně 7 obžalovaných napadený rozsudek zrušil a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl; ohledně ostatních obžalovaných pak zmateční stížnost zavrhl.

D ů v o d y:

Odůvodněna jest stížnost, pokud vytýká, že rozsudek nesprávně použil zákona při řešení otázky, zda v činu sedmi obžalovaných jest skutková podstata trestného činu soudem stíhaného, totiž zločinu podle §u 83 první věta tr. zák. Rozsudek zjišťuje, že těchto sedm obžalovaných sneslo na koleje dráhy klády a na ně se posadili v úmyslu, znemožniti odjezd vlaku. Správně uvádí stížnost, že koleje dráhy nejsou místem, které by bylo obecnstvu všeobecně přístupno. Rozsudek shledává při řešení otázky viny dle §u 83 tr. zák. nedostatek objektivní i subjektivní skutkové podstaty tohoto zločinu. Ke skutkové podstatě zločinu dle §u 83 tr. zák. po stránce objektivní žádá rozsudek, by více osob vespolek zabralo nemovitost způsobem, který nedopouští žádné pochybnosti o tom, že osoby ty jsou odhodlány, použití násilí proti tomu, kdo by se pokusil jejich svémocnosti odpor klásti. S důvody, kterými rozsudek objektivní skutkovou podstatu uvedeného zločinu vylučuje, nelze souhlasiti. Násilnost vpádu nevyžaduje vždy, by stal se za skutečného přemожení překážek fysickou námahou; vpád jest i tehdy násilným, stal-li se takovou přemocí, že napadený nemohl pomýšletí na úspěšný fysický odpor a nezbyvá mu, než aby se podrobil vůli vpadnuvších a ustoupil přemoci. Nalézací soud zjistil, že nebyli to jen obžalovaní, po případě pouze 7 osob, s nimiž měl přednosta stanice co činiti, nýbrž že bylo přítomno asi 100 osob, o kterých nebylo jisto, jaké stanovisko zaujaly by k případnému užití násilí proti oněm sedmi dělníkům, zejména se zřetelem k jejich rozčilení nad tím, že nemohou pro změnu jízdního řádu použití vlaku, který by je včas dovezl na místo jejich zaměstnání. To, co rozsudek pro splnění podmínek skutkové podstaty pohřešuje, nebylo

by násilným vpádem do cizí nemovitosti, nýbrž násilným udržením se v situaci, násilným vpádem způsobené. Nálezací soud pro skutkovou podstatu prvního případu §u 83 tr. zák. vyžaduje též konání násilí, tedy předpoklad, žádaný zákonem jen v druhém případě §u 83 tr. zák., kteréžto násilí by zde bylo, kdyby obžalovaní nezákonný stav, násilným vpádem přivoděný, chtěli násilím udržeti. Poukaz na přítomnost dvou četníků, pomocí kterých by bylo možno sáhnouti k případnému odporu proti jednání obžalovaných, není zde na místě, poněvadž pro otázku násilnosti vpádu nemůže přijíti tato okolnost vůbec v úvahu a kromě toho fyzický odpor proti protiprávnímu jednání mohl by býti kladen jen s použitím nejkrajnějších prostředků (použití zbraně), k čemuž se ovšem napadený, byť i k tomu byl oprávněn, tak snadno neodhodlá. Rozsudek omezuje dále úzce pojem držení, o němž se v §u 83 tr. zák. jedná, když neběře za prokázaný úmysl obžalovaných »brániti dráze ve výkonu jejího držení nebo práv jí příslušejících na dotyčné nemovitosti«, ale současně zjišťuje, že obžalovaným šlo o to, by vlak v 7 hodin 10 minut nebyl vypraven, že tento vlak také následkem zatarasení kolejí sedmi obžalovanými včas vypraven nebyl, a že k jeho vypravení došlo v ten den až odpoledne. Mezi práva, §em 83 tr. zák. chráněná, patří všechna práva z držení plynoucí a držbou podmíněná. Nebylo-li lze pro násilný čin obžalovaných vlak vypravit, omezen byl držitel ve volnosti využití plně své držby a tím jest splněn i v tomto směru předpoklad §u 83 tr. zák. Subjektivní skutkovou podstatu vylučuje nálezací soud z úvahy, že obžalovaní nevkročili na pozemek dráhy v úmyslu, uvést se násilím v držbu této nemovitosti dráhy, neb udržeti se v ní násilím. Soud nálezací zjistil, že sedm obžalovaných i s nezjistitelnými dalšími pachateli přes domlouvání staničního personálu obsadili a zatarasili koleje za účelem znemožnění železničního provozu. Tím samo sebou by bylo dáno pro pachatele po stránce subjektivní vědomí, požadované v prvním případě §u 83 tr. zák., že ruší pokojnou držbu správy dráhy, a vylučuje-li nálezací soud proto subjektivní skutkovou podstatu, že obžalovaní dle toho, co je prokázáno, nevkročili na pozemek dráhy v úmyslu, uvést se násilím v držbu této nemovitosti dráhy neb udržeti se v ní násilím, nemůže býti pochyby, že požaduje po stránce subjektivní více, než zákon jako potřebné na myslí má. Tím odpadá i úvaha o tom, zda snad v činu obžalovaných jest skutková podstata §u 314 tr. zák.

Čís. 1320.

Duchovní požívá ochrany §u 303 tr. zák. i před výkonem i po výkonu obřadu, pokud jest místně a pro obecensko poznatelně v bezprostředním vztahu k obřadu bohoslužebním a n a m í s t ě bohoslužbě, nebo náboženskému úkonu určeném.

(Rozh. ze dne 26. října 1923, Kr II 702/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu